

Ortaokul ve Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Karşı Tutumlarının İncelenmesi

ORIJİNAL ARAŞTIRMA

Tahir KILIÇ¹,
Pakize Nur ÇİMEN¹

¹Akdeniz Üniversitesi, Antalya/Türkiye

Sorumlu Yazar: Tahir KILIÇ,
tkilic@akdeniz.edu.tr

Orcid ID:
<https://orcid.org/0000-0002-9685-2499>

Öz

Araştırmamızda; Ortaokul ve lisede öğrenim gören öğrencilerin, cinsiyete göre beden eğitimi ve spor eğitimi dersine yönelik tutumlarının karşılaştırılması amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda Antalya ili Elmalı ilçesinde ortaokul ve liselerde öğrenim gören kız ve erkek öğrenciler araştırmanın evreni oluşturmuştur. Örneklem; olasılıklı örnekleme yöntemlerinden biri olan kümeleme örnekleme yöntemi ile liseyi temsilen Muhammed Hamdi Yazır Lisesi, ortaokulu temsilen Muhammed Hamdi Yazır ve Akçay ortaokulu belirlenmiştir. Araştırma örneklemini; lisede 75 kız ve 75 erkek toplam 150, ortaokulda 150 kız ve 150 erkek toplam 300 olmak üzere araştırmamıza 450 öğrenci gönüllü olarak katılmıştır. Araştırmada, Demirhan ve Altay (2001) tarafından geliştirilen “Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeği (BESTÖ)” kullanılmıştır. Ölçek 12’si olumlu ve 12’si olumsuz olmak üzere 24 maddeden oluşmaktadır. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 120, en düşük puan ise 24’tür. Yüksek puanlar beden eğitimi ve spora karşı olumlu tutum sergilendiğini ifade ederken, düşük puanlar tam tersini ifade etmektedir. Ölçek 5’li Likert tipi olup, ifadeler (1 = Tamamen katılmıyorum, 2 = Katılmıyorum, 3 = Kararsızım, 4 = Katılıyorum, 5 = Tamamen katılıyorum) şeklindedir. Ölçeğin Chronbach’s Alpha güvenirlik katsayısı 0.93 olarak bulunmuştur. Bu çalışma kapsamında ölçeğin iç tutarlılık katsayısı 0.92 olarak hesaplanmıştır. Araştırmada verilerin analizinde kişisel bilgiler için betimsel istatistik yöntemleri olarak frekans (n), yüzde (%), aritmetik ortalama (X) ve standart sapma (Ss) kullanılmıştır. Normal dağılım ve homojenlik koşulları yerine gelmediğinden dolayı ikili gruplarda non-parametrik testlerden Mann-Whitney U testi uygulanmıştır. Sonuçlar 0.05 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir. Sonuç olarak; araştırmaya katılan öğrencilerden kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır (p>0.05). Kız ve erkek öğrencilerin beden eğitimi ve spor eğitimi dersine yönelik tutumlarının benzer olduğu düşünülmektedir.

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi: 01.05.2018
Kabul Tarihi: 28.06.2018
Online Yayın Tarihi: 30.06.2018

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi ve spor, tutum, cinsiyet.

Examining The Attitudes of The Secondary School and High School Students Towards Physical Education and Sports Lesson

ORIGINAL RESEARCH

Tahir KILIÇ¹,
Pakize Nur ÇİMEN¹

¹Akdeniz University, Antalya/Turkey

Corresponding Author: Tahir KILIÇ,
tkilic@akdeniz.edu.tr

Orcid ID:
<https://orcid.org/0000-0002-9685-2499>

Abstract

In our research study, it is aimed to compare the gender-based attitudes of the students in secondary schools and high schools towards physical education and sports education. In line with the objective of the study, the universe of the research was composed of female and male students in secondary schools and high schools in Elmalı district of Antalya province. The sample; using cluster sampling as a probabilistic sampling method, Muhammed Hamdi Yazır High School was determined as the high school sample and Muhammed Hamdi Yazır and Akçay Secondary School was determined as the secondary school sample. Thus, the sample of the research study was composed of 150 students (75 males and 75 females) in high school, and 300 students (150 males and 150 females) in secondary school, adding up to 450 students voluntarily participating in our research. In our research, "Physical Education and Sports Attitude Scale (PESAS)", which was developed by Demirhan and Altay (2001), was used. The scale is composed of 24 items, 12 of which are positive and 12 of which are negative. The highest score of the scale is 120, and the lowest 24. While higher scores denote more positive attitudes towards physical education and sports, lower scores represent the opposite. The scale is a 5 point likert scale, and the statements are (1 = definitely agree, 2 = I don't agree, 3 = Neutral, 4 = I agree, 5 = definitely agree). The Chronbach Alpha reliability coefficient of the scale was determined as 0.93. The internal consistency coefficient of the scale was calculated as 0.92. Descriptive statistical techniques such as frequency (n), percentage (%), arithmetic mean (X), and standard deviation (Ss) were used in the analysis of the personal data in the study. Since normal distribution and homogeneity conditions were not met, Mann-Whitney U test, which was among the non-parametric tests, was implemented for the dual groups. The results were evaluated at (0.05) significance level. As the conclusion, it was determined that there was statistically no significant difference among the male and female students ($p>0.05$). It is suggested that the perceptions of the male and female students towards physical education and sports education lesson are similar.

Published Information

Received Date: 01.05.2018

Accepted Date: 28.06.2018

Online Published Date: 30.06.2018

Keywords: Physical education and sports education, attitude, gender

Giriş

Tamer (1987) beden eğitimi; genel olarak, hareket etmeyi öğrenmek ve hareket yoluyla öğrenmek; fiziksel hareketlerin planlı bir gelişme doğrultusunda yaşantıya dönüştürülmesi olarak tanımlanmıştır. Düzenli ve sistemli olarak gerçekleştirilen fiziksel aktiviteleri içeren beden eğitimi, kas etkinlikleri aracılığı ile fiziksel, zihinsel ve toplumsal açıdan olumlu davranışlar kazanma sürecidir. Şeklinde tanımlanmıştır (Tamer,1987; Erkan ve Tamer, 2009).

Beden eğitimi, insanın beden ve ruh sağlığını geliştirmek için insan organizmasının bütünlük ilkesine dayalı tüm kişiliğin eğitimidir, şeklinde tanımlamak mümkündür (Alparslan, 2008). Hareket eden ve hareket ettiği sürece yaşayabilen bir varlık olan insan, küçük yaştan itibaren hareket etme becerisi ve spor yapma alışkanlığı kazanması, çocuğun; hareket etme, motorsal beceriler yoluyla yaşantı edinme, başka çocuk ve gençlerle oynama, mücadele etme ve takdir edilme gibi ihtiyaçlarının giderilmesinde önemli rol oynamaktadır (Tamer, 1995).

Aracı (2004) araştırmasında Beden eğitimi bireyin bedensel ve ruhsal sağlığının bedensel becerilerinin geliştirilebilmesine yönelik, gerektiğinde koşullara uygun bir şekilde değiştirilebilen, sporsal alıştırmalar, jimnastik ve oyun gibi unsurları da içerisinde barındıran geniş bir yelpaze olarak tanımlanmıştır (Aracı, 2004). Avşar (2009) Araştırmasında beden eğitimi Eğitimin önemli bir unsuru olarak tanımlamış, dersin amacını ise, sağlıklı, mutlu, ahlaklı nesillerin yetiştirilmesi olarak belirtmiştir (Avşar, 2009).

Bağırhan (1991) spor eğitimi şöyle tanımlanmıştır: “*Spor yapan bireylerde, amaçlı olarak, kendi spor yaşantıları yoluyla davranışlarında, sporsal etkinlikler aracılığıyla toplumsal yaşantıda istedik yönde dönüşümler amaçlayan bireysel ve toplumsal değişim ve değiştirim sürecidir.*” (akt. Yıldırım, 2006a).

Şentürk (2012) Beden eğitimi ve sporu; “bireylerin fiziksel, zihinsel gelişimlerini ve bu öğeler arasında koordinasyon kabiliyetini geliştiren bir bilim dalı” şeklinde tanımlamış ve Beden eğitimi ve sporun, sağlık ve karakter gelişiminin göstergesi olduğunu bildirmiştir (Şentürk, 2012).

Demirhan ve Altay (2001) Araştırmalarında, Beden eğitimi ve sporun genel amacının, aktiviteler yoluyla eğitimin sağlanması, öğrencilerin hareket kapasitelerinin geliştirilmesi ve

bu yolla fiziksel, duygusal, zihinsel gelişimlerine katkı sağlanabilmesi olarak tanımlamıştır. Beden eğitimi bir yaşam biçimi olarak irdeleyen yazar, beden eğitimi, okul beden eğitimi programlarında fiziksel aktiviteler ile öğrencilerin gelişimine, bilgisine, tutumlarına, motor ve davranışsal becerilerine katkı sağlamak amacıyla yapılan ve fiziksel devamlılık gerektiren bir yaşam biçimi olarak tanımlamıştır (Demirhan ve Altay, 2001a).

Kişilerin özgür iradesiyle hızla değişen ve gelişen dünyaya uyum sağlayabilmeleri kendilerini ifade edebilmeleri, uyumlu, öz güvenli, üretken, yenilikçi ve yaratıcı bireyler olarak yetiştirilmesi günümüzün gereklilikleridir. Bu gereklilikler için beden eğitiminin nitelikli olarak planlanması önemlidir (Canakay, 2006).

Tutum; “bir duruma, insana, eşyaya karşı belli bir tarzda tepki gösterilmeye hazırlıklı olma veya somut bir objeye ya da soyut bir kavrama ilişkin, ona karşı ya da ondan yana olma olarak tanımlanmıştır”. Thurstone’a göre tutum, “bir psikolojik objeye ilişkin olumlu veya olumsuz duyguların derecesidir”. Middlebrook’a göre “belirli diğer kişilere ve nesnelere ilişkin düşüncelere, duygulara, hareketlere yön veren, öğrenilmiş eğilimler bütünüdür”. Tutumları direk olarak gözlemek, tavırlardan ve hareketlerden çıkarmak zordur. Tutumları daha çok bireylerin yaptıklarından, söylediklerinden çıkarılır. Tutumların gözlemlerindeki zorluğa karşı insanların sevgilerini, nefretlerini ve davranışlarını önemli bir ölçüde etkiler (akt.Yıldırım, 2006b).

Öğrenciler okul yaşantıları boyunca öğretmenleri ve sınıf arkadaşları ile ilgili genellikle olumlu bakış açısı oluştururlar. Genelde kurallara uyarlar, çevresiyle uyumlu çalışırlar, onlara saygı gösterirler ve serbest zamanlarını en etkili bir şekilde kullanırlar. Adı geçen davranışların görülmesinde tutum birçok zaman etkili rol oynamıştır. Bu bağlamda tutum; bireyi belli insanlar, nesnelere ve durumlar karşısında belli davranışlar göstermeye iten öğrenilmiş eğilimler olarak ele alınmaktadır. Ders programlarında bulunan her ders gibi beden eğitimi dersi içinde öğrenciler olumlu veya olumsuz tutum gösterebilirler. Tutumun olumlu olması dersin verimli işlenmesini sağlar ve bu durum öğretmeni de güdeleyebilir (Demirhan ve Altay, 2001b).

Günümüzde beden eğitimi ve spora karşı tutum son derece önemli bir konu haline gelmekte, bu konuda ulusal ve uluslararası literatür de birçok çalışmaya rastlanmaktadır. Özellikle beden eğitimi ve sporun genç öğrenciler üzerinde olumlu etkilere sahip olduğu

literatür tarafından desteklemektedir. Özellikle günümüzde gençler üzerinde beden eğitimi ve sporun olumlu sonuçlara neden olduğu tespit edip buna yönelik planlamalar yapmak ülkeler açısından önemli olduğu görülmektedir.

Bu çalışmanın amacı ortaokul ve lisede öğrenim gören erkek ve kız öğrencilerin cinsiyete göre beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarının değerlendirilmesidir.

Yöntem

Araştırma tarama modelindedir. Tarama modelleri, geniş grupları içeren evrenden seçilmiş bir örneklem grup üzerinde yapılan geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle incelemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır (Karasar,1999).

Araştırma Modeli

Bu çalışma: Ortaokul ve lisede öğrenim gören öğrencilerin cinsiyete göre beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarının karşılaştırılması amaçlamaktadır. Bu araştırma sonuçları öğrencilerinin beden eğitimi ve spora karşı tutumları ortaya konularak, bundan sonraki çalışmalara da rehberlik etmesi açısından önemlidir. Ayrıca günümüzde beden eğitimi ve spora karşı tutum son derece önemli bir konu haline gelmekte, bu konuda ulusal ve uluslararası literatürde birçok çalışmaya rastlanmaktadır. Özellikle beden eğitimi ve sporun genç öğrenciler üzerinde olumlu etkilere sahip olduğu literatür tarafından desteklemektedir. Özellikle günümüzde gençler üzerinde beden eğitimi ve sporun olumlu sonuçlara neden olduğu tespit edip buna yönelik planlamalar yapmak ülkeler açısından önemli olduğu görülmektedir.

Araştırma Grubu

Araştırmanın evreni; Antalya ili Elmalı ilçesinde yer alan lise ve ortaokullarında öğrenim gören öğrenciler. Örneklem; olasılıklı örnekleme yöntemlerinden biri olan kümeleme örneklem yöntemi ile seçilen liseyi temsilen Muhammed Hamdi Yazır, ortaokulu temsilen Muhammed Hamdi Yazır, Akçay ortaokulu öğrencileridir. Buna göre lisede 75 kız ve 75 erkek toplam 150,ortaokulda 150 kız ve 150 erkek toplam 300 hepsi toplam 450 öğrenci çalışmaya katılmıştır.

Verilerin Toplanması

“Kişisel Bilgi Formu” ve “Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeği” 15 Mayıs 18 Mayıs 2017 tarihleri arasında, Muhammed Hamdi Yazır lisesi, Muhammed Hamdi Yazır ortaokulu, Akçay ortaokulunda eğitim gören öğrencilere uygulanmıştır. Ölçeğin uygulanmasından önce katılımcılara ölçeklerle ilgili bilgi verilmiş ve soruları içtenlikle yanıtlamalarının önemi açıklanmıştır. Ölçeğin tamamlanması kişi başı yaklaşık 10 dakika zaman almıştır.

Kişisel Bilgi Formu

Öğrencilere yapılan anket uygulamasında öğrencilerin cinsiyeti, tespit etmek amacıyla kişisel bilgi formu geliştirilmiştir.

Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeği (BESTÖ)

Araştırmaya lise ve ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi ve spora karşı tutumlarına belirlemek amacı ile Demirhan ve Altay (2001) tarafından geliştirilen Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeği (BESTÖ) kullanılmıştır. Ölçek 12’si olumlu ve 12’si olumsuz olmak üzere 24 maddeden oluşmaktadır. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 120, en düşük puan ise 24’tür. Yüksek puanlar beden eğitimi ve spora karşı olumlu tutum sergilendiğini ifade ederken, düşük puanlar tam tersini ifade etmektedir. Ölçek 5’li Likert tipi olup, ifadeler (1 = Tamamen katılmıyorum, 2 = Katılmıyorum, 3 = Kararsızım, 4 = Katılıyorum, 5 = Tamamen katılıyorum) şeklindedir. Ölçeğin Chronbach’s Alpha güvenirlik katsayısı 0.93 olarak bulunmuştur. Bu çalışma kapsamında ölçeğin iç tutarlılık katsayısı 0.92 olarak hesaplanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada verilerin analizinde kişisel bilgiler için betimsel istatistik yöntemleri olarak frekans (n), yüzde (%), aritmetik ortalama (\bar{X}) ve standart sapma (Ss) kullanılmıştır. Normal dağılım ve homojenlik koşulları yerine gelmediğinden dolayı ikili gruplarda non-parametrik testlerden Mann-Whitney U testi uygulanmıştır. Sonuçlar 0.05 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

Bulgular

Tablo 1. Öğrencilerinin “Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutum Ölçeği” Sorularına Verdikleri Yanıtlara Göre Dağılım

DEĞERLENDİRME SORULARI	Tamamen katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen katılıyorum	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
1-Beden eğitimi ve spor derslerinde hep korku hissine kapılıyorum.	23	53.	16	36.	30	6.7	11	2.4	4	0.9
2-Beden eğitimi ve spor etkinliklerinde çok sıkılırım.	22	49.	18	40.	23	5.1	9	2.0	12	2.7
3-Beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılmaktan daima çekinirim.	22	50.	18	41.	14	3.1	14	3.1	10	2.2
4-Beden eğitimi ve spor derslerinde başarılı olmak için çaba sarf etmem.	24	54.	16	36.	12	2.7	17	3.8	12	2.7
5-Beden eğitimi ve spor dersine diğer dersler gibi zorunlu olduğu için katılırım.	22	48.	14	32.	23	5.1	24	5.3	35	7.8
6- Beden eğitimi ve sporla ilgili konuşmak çok zevklidir.	20	4.4	24	5.3	79	17.	14	31.	18	41.
7- Beden eğitimi dersinde ön plana çıkmaktan sakınıyorum.	11	24.	95	21.	111	24.	74	16.	60	13.
8- Beden eğitimi ve spordan çok zevk aldığım için dersi özlemle beklerim.	19	4.2	17	3.8	55	12.	15	33.	20	46.
9-Beden eğitimi dersinde işbirliği duygularım gelişir.	19	4.2	23	5.1	85	18.	14	32.	17	39.
10-Beden eğitimi ve spor dersi sağlıklı ve temiz olmayı öğretir.	75	16.	59	13.	63	14.	85	18.	16	37.
11-Gelecekteki öğrencilik yaşantımda beden eğitimi ve spor dersi almak istemem.	17	39.	11	25.	73	16.	40	8.9	46	10.
12-Beden eğitimi ve spor etkinliklerinin insanın sağlıklı gelişmesine katkı sağladığına inanırım.	34	7.6	21	4.7	37	8.2	15	33.	20	46.
13-Okul ders programlarına beden eğitimi ve spor dersi koymak gerekli değildir.	20	44.	10	22.	52	11.	59	13.	39	8.7
14-Beden eğitimi ve spor uğraşının gelecek yaşamımda önemli yarar sağlayacağına inanırım.	22	4.9	13	2.9	43	9.6	19	42.	18	40.
15-Okul ders programlarının her yılında beden eğitimi ve spor dersi olmazdır.	16	3.6	13	2.9	46	10.	13	29.	24	53.
16-Beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılmak beni dinlendirir.	35	7.8	51	11.	10	23.	13	30.	11	26.
17-Beden eğitimi ve sporla ilgili etkinliklerinin dürüstlük ve demokratik yaşam davranışları kazandırdığına inanırım.	59	13.	48	10.	10	24.	10	23.	13	28.
18-Egzersiz ve spor yaparak serbest zamanların daha iyi değerlendirildiğine inanırım.	26	5.8	18	4.0	50	11.	11	25.	24	53.
19-Beden eğitimi ve spor etkinlikleriyle uğraşmanın zaman kaybı olduğuna inanırım.	19	43.	11	25.	73	16.	37	8.2	29	6.4
20-Serbest zamanlarımda egzersiz ve spor yapmak içimden gelmez.	15	34.	12	27.	76	16.	64	14.	33	7.3
21-Beden eğitimi ve spor etkinliklerine önemli bir zaman ayırırım.	37	8.2	37	8.2	64	14.	17	37.	14	31.
22-Beden eğitimi ve sporla ilgili hiçbir şeye ilgi duymam.	19	43.	78	17.	42	9.3	82	18.	51	11.
23- Beden eğitimi ve spor etkinlikleri her zaman ilgimi çeker.	31	6.9	23	5.1	34	7.6	15	34.	20	46.
24-Beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılmayı başkalarına önermem.	25	57.	12	27.	32	7.1	20	4.4	17	3.8

Tablo 1. incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin, *Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutum Ölçeğindeki* sorulara verdikleri cevapların frekans ve yüzdeleri yer almaktadır.

Buna göre “*Beden eğitimi ve spor derslerinde hep korku hissine kapılıyorum*” ifadesini içeren soru 1’e öğrencilerin % 53,1’i tamamen katılmadıklarını ifade etmişlerdir.

Soru 2’de öğrencilerin “*Beden eğitimi ve spor etkinliklerinde çok sıkılıyorum*” sorusuna verdikleri cevapların dağılımlarına bakıldığında %49,8’inin tamamen katılmadığı görülmektedir.

Soru 3’de öğrencilerin “*Beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılmaktan daima çekinirim.*” sorusuna verdikleri cevapların dağılımlarına bakıldığında %50,6’sının tamamen katılmadığı görülmektedir.

Soru 4’de öğrencilerin “*Beden eğitimi ve spor derslerinde başarılı olmak için çaba sarf etmem.*” sorusuna verdikleri cevapların dağılımlarına bakıldığında %54,0’ının tamamen katılmadığı görülmektedir.

Soru 5’te öğrencilerin “*Beden eğitimi ve spor dersine diğer dersler gibi zorunlu olduğu için katılıyorum*”. Sorusuna verdikleri cevapların dağılımlarına bakıldığında %48,9’unun tamamen katılmadığı görülmektedir.

Soru 6’da öğrencilerin “*Beden eğitimi ve sporla ilgili konuşmak çok zevklidir.*”. Sorusuna verdikleri cevapların dağılımlarına bakıldığında %41,3’ünün tamamen katıldıkları görülmektedir.

Soru 7’de öğrencilerin “*Beden eğitimi dersinde ön plana çıkmaktan sakınıyorum.*”. Sorusuna verdikleri cevapların dağılımlarına bakıldığında %24,7’sinin kararsızım dediği görülmektedir.

Soru 8’de öğrencilerin “*Beden eğitimi ve spordan çok zevk aldığım için dersi özlemle beklerim.*”. Sorusuna verdikleri cevapların dağılımlarına bakıldığında %46,4’ünün tamamen katıldıkları görülmektedir.

Soru 9’de öğrencilerin “*Beden eğitimi dersinde işbirliği duygularım gelişir.*”. Sorusuna verdikleri cevapların dağılımlarına bakıldığında %39,1’inin tamamen katıldıkları görülmektedir.

Soru 10’de öğrencilerin “*Beden eğitimi ve spor dersi sağlıklı ve temiz olmayı öğretir.*”. Sorusuna verdikleri cevapların dağılımlarına bakıldığında %37,3’ünün tamamen katıldıkları görülmektedir.

Soru 11’de öğrencilerin “*Gelecekteki öğrencilik yaşantıda beden eğitimi ve spor dersi almak istemem.*”. Sorusuna verdikleri cevapların dağılımlarına bakıldığında %39,1’inin tamamen katılmadıkları görülmektedir.

Soru 12’de öğrencilerin “*Okul ders programlarına beden eğitimi ve spor dersi koymak gerekli değildir.*”. Sorusuna verdikleri cevapların dağılımlarına bakıldığında %44,4’ünün tamamen katılmadıkları görülmektedir.

Soru 13’de öğrencilerin “*Beden eğitimi ve spor etkinliklerinin insanın sağlıklı gelişmesine katkı sağladığına inanırım.*”. Sorusuna verdikleri cevapların dağılımlarına bakıldığında %46,2’sinin tamamen katıldıkları görülmektedir.

Soru 14’de öğrencilerin “*Beden eğitimi ve spor uğraşının gelecek yaşamımda önemli yarar sağlayacağına inanırım*”. Sorusuna verdikleri cevapların dağılımlarına bakıldığında %40,2’sinin tamamen katıldıkları görülmektedir.

Soru 15’de öğrencilerin “*Okul ders programlarının her yılında beden eğitimi ve spor dersi olmalıdır.*” sorusuna verdikleri cevapların dağılımlarına bakıldığında %53,8’inin tamamen katıldığı görülmektedir.

Soru 16’de öğrencilerin “*Beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılmak beni dinlendirir.*” sorusuna verdikleri cevapların dağılımlarına bakıldığında %30,7’sinin tamamen katıldığı görülmektedir.

Soru 17’de öğrencilerin “*Beden eğitimi ve sporla ilgili etkinliklerinin dürüstlük ve demokratik yaşam davranışları kazandırdığına inanırım.*” sorusuna verdikleri cevapların dağılımlarına bakıldığında %28,9’unun tamamen katıldığı görülmektedir.

Soru 18’de öğrencilerin “*Egzersiz ve spor yaparak serbest zamanların daha iyi değerlendirildiğine inanırım.*” sorusuna verdikleri cevapların dağılımlarına bakıldığında %53,8’sinin tamamen katıldığı görülmektedir.

Soru 19’de öğrencilerin “*Beden eğitimi ve spor etkinlikleriyle uğraşmanın zaman kaybı olduğuna inanırım.*” sorusuna verdikleri cevapların dağılımlarına bakıldığında %43,3’ünün tamamen katılmadığı görülmektedir.

Soru 20’de öğrencilerin “*Serbest zamanlarımda egzersiz ve spor yapmak içimden gelmez.*” sorusuna verdikleri cevapların dağılımlarına bakıldığında %34,0’ının tamamen katılmadığı görülmektedir.

Soru 21’de öğrencilerin “*Beden eğitimi ve spor etkinliklerine önemli bir zaman ayırıyorum.*” sorusuna verdikleri cevapların dağılımlarına bakıldığında %37,8’inin katıldığı görülmektedir.

Soru 22’de öğrencilerin “*Beden eğitimi ve sporla ilgili hiçbir şeye ilgi duymam.*” sorusuna verdikleri cevapların dağılımlarına bakıldığında %43,8’inin tamamen katılmadığı görülmektedir.

Soru 23’de öğrencilerin “*Beden eğitimi ve spor etkinlikleri her zaman ilgimi çeker.*” sorusuna verdikleri cevapların dağılımlarına bakıldığında %46,4’inin tamamen katıldığı görülmektedir.

Soru 24’de öğrencilerin “*Beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılmayı başkalarına önermem*” sorusuna verdikleri cevapların dağılımlarına bakıldığında %57,6’sının tamamen katılmadığı görülmektedir.

Tablo 2. Ortaokul Lise öğrencilerinin *Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumlarının Cinsiyete Göre Dağılımı*

Ölçek	Cinsiyet	n	\bar{X}	Ss	t	p
Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Dersine Tutum	Kız	225	2.96	.28	-.294	.769
	Erkek	225	2.97	.38		

Tablo 2 incelendiğinde, kız ve erkek öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmamıştır ($t=-294$, $p=.769$; $p>.05$).

Tartışma ve Sonuç

Araştırmamıza, lise öğrencilerinden 75 kız ve 75 erkek toplam 150, ortaokul öğrencilerinden 150 kız ve 150 erkek toplam 300 olmak üzere 450 öğrenci gönüllü olarak katılmıştır. Araştırmamıza katılan öğrencilerin tutum puan ortalamalarının pozitif düzeyde olduğu söylenebilir. Araştırmamıza katılan öğrencilerden kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Literatürdeki benzer çalışmalar incelendiğinde; Çetin (2007)’in, Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarının karşılaştırıldığı araştırmasında öğrencilerin tutum puanlarının olumlu yönde olduğunu bulmuştur (Çetin 2007). Güllü ve Korucu (2005)’nin ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin beden eğitimi derslerine ilişkin görüşlerini inceledikleri araştırma sonuçlarında, öğrencilerin beden eğitimi dersine tutumlarının genel olarak olumlu olduğunu bildirmişlerdir.

(Güllü ve Korucu 2005). Smoll ve Schutz (1977)'un yaptıkları araştırmada erkek öğrencilerin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının genellikle kız öğrencilere göre daha olumlu olduğunu bulmuşlardır (Smoll ve Schutz (1977)).

Uluşık (2015)'in ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik bazı değişkenlere göre incelediği araştırmasına, Burdur il merkezinde öğrenim gören 191 kadın ve 194 erkek olmak üzere toplam 385 ortaöğretim öğrencisi katılmıştır. Araştırma sonucunda katılımcıların beden eğitimi dersine ilişkin tutum düzeyleri ile akademik güdüleme düzeyleri arasında doğrusal (zayıf) ve anlamlı bir ilişki varlığı tespit edildiğini bildirmişlerdir. (Uluşık,2015).

Zengin,(2016)'in “Ortaokul ve lise öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının cinsiyet ve öğrenim kademesi değişkenine göre incelenmesi” başlıklı araştırmasında; Ortaokul öğrencileri ile lise öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının cinsiyet ve öğrenim kademesi değişkenlerine göre incelemiştir. Araştırmaya, ortaokullarda öğrenim görmekte olan 187 öğrenci ile liselerde öğrenim görmekte olan 183 öğrenci katılmıştır. Araştırmada eğitim kademesi değişkeninde anlamlılık bulunduğu bildirilmiştir. Lise öğrencilerin tutum puanları ortaokul öğrencilerinden yüksek bulunmuştur. Öğrenci tutumları cinsiyete göre incelendiğinde araştırmamıza benzer şekilde istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmadığı bildirilmiştir (Zengin, 2016).

Ekici ve arkadaşlarının (2011) ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumları üzerine yapmış olduğu çalışmada, araştırma bulgularımızdan farklı olarak, erkek öğrencilerin kız öğrencilere oranla tutum puanlarının daha yüksek olduğunu bildirmişlerdir (Ekici ve ark. 2011). Benzer bir şekilde Demirhan ve Koca (2004)'nın yaptıkları çalışmada kız ve erkek öğrencilerin tutum puanları karşılaştırıldığında erkek öğrencilerin tutumlarının kız öğrencilere göre daha yüksek olduğunu bildirmişlerdir (Demirhan ve Koca 2004).

Araştırmamızda kullanılan anket sorularından Beden eğitimi ve spor dersinde korku hissine kapılıyorum, beden eğitimi dersinde çok sıkılıyorum, beden eğitimi dersinden daima sıkılıyorum sorularına verilen yanıtlar tamamen katılmıyorum ve katılmıyorum cevaplarında yoğunlaşmıştır. Yıldırım (2006)'ın yaptığı çalışmada farklı öğretim seviyesindeki öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının saptanmasına yönelik yaptığı araştırmada beden eğitimi ve spor dersinde korku hissine kapılıyorum, bu derste sıkılıyorum, bu derse katılmaya

çekinirim sorularında öğrencilerin aynı cevapları verdikleri görülmektedir. Okul ders programlarının her yılında beden eğitimi ve spor dersi olmalıdır, sorusuna öğrencilerin verdikleri cevaplara bakıldığında tamamen katılıyorum ve katılıyorum cevabını verdikleri görülmektedir. Okul ders programlarının her yılında Beden eğitimi ve Spor dersi olmalıdır, sorusuna verilen yanıtlar ise tamamen katılıyorum ve katılıyorum cevaplarında yoğunlaşmaktadır (Yıldırım, 2006).

Beden Eğitimi ve Spor eğitimi dersleri, çocukların fiziksel ve ruhsal boyutuyla sağlıklı gelişmesinde etkili bir formdur. Çocukların ruhsal ve sosyal gelişmelerini destekleyecek, yaş gruplarına uygun hareket eğitimi ile donatılmış bir dersin çocuklar üzerindeki anlamı tartışılmaz. Araştırma verilerimizden yola çıkarak cinsiyetler arasında beden eğitimi ve spor eğitimi dersine yönelik tutum farklarının bulunmadığı ve örneklem grubu öğrencilerinin beden eğitimi ve spor eğitimi dersine yönelik tutumlarının olumlu olduğu söylenebilir.

Teşekkür

Antalya ili Elmalı ilçesinde bulunan ve araştırmamıza gönüllü olarak katılan tüm öğrencilerimize, araştırmamıza destek olan idareci, öğretmen ve ailelerimize teşekkürü bir borç biliriz.

Kaynakça

- Alpaslan, S. (2008). *Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sergilediği Öğretim Davranışlarına İlişkin Algıları ve Öğrencilerin Bu Derse Karşı Geliştirdikleri Tutumları*, Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Aracı, H. (2004). *Öğretmenler ve Öğrenciler İçin Okullarda Beden Eğitimi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Avşar, Z. (2009). İlköğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersi Değerlendirme Süreci İle İlgili Görüşlerinin Belirlenmesi. *Spor Bilimleri Dergisi: Hacettepe Üniversitesi*, 20(3), 081-089.
- Canakay, E. U. (2006). Müzik teorisi dersine ilişkin tutum ölçeği geliştirme. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu,
- Çetin, M. (2007). *Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spora İlişkin Tutumlarının Karşılaştırılması* (Kırşehir İl Örneği). Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi: Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Demirhan, G. ve Koca, C. (2004). An examination of high school students' attitudes toward physical education with regard to sex and sport participation. *Perceptual and motor skills*, 98, 754-758.
- Demirhan, G. ve Altay, F. (2001). Lise birinci sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutum ölçeği. II. *Spor Bilimleri Dergisi: Hacettepe Üniversitesi*, 12(2), 09-20.
- Ekici, S., Bayrakdar A. ve Hacıcaferoğlu, B. (2011). Lise öğrencilerinin beden eğitimi dersi tutumlarının değerlendirilmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8(1), 829-839.

- Erhan, S. E. ve Tamer, K. (2009). Doğu Anadolu bölgesi ilköğretim ve ortaöğretim okullarında beden eğitimi dersi için gereken tesis araç-gereç durumları ile öğrencilerin beden eğitimi dersine ilişkin tutumları arasındaki ilişkiler. *Journal of Physical Education and Sport Sciences*, 11(3).
- Güllü, M. ve Korucu, G. (2005). İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin beden eğitim derslerine ilişkin görüşlerinin incelenmesi. Bursa: 10-11 Haziran, 4. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu.
- Karasar, N. (1999). *Bilimsel araştırma Yöntemi*, 9. Basım, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Schutz, R.W. & Smoll, F.L (1977). Equivalence of two inventories for assessing attitudes toward physical activity. *Psychological Reports*, 40, 1031-1034.
- Şentürk, H. (2012). *Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Ders İçi Tutum ve Davranışları İle Kullandıkları Özel Öğretim Yöntemlerinin, Ortaöğretim Öğrencilerinin Beceri Öğrenimleri İle Spor Alışkanlığı Kazanımları Üzerine Etkileri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi: Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tamer, K. (1995). *Sporda Fiziksel-Fizyolojik Performansın Ölçülmesi ve Değerlendirilmesi*, Türkerler Kitapevi, Ankara.
- Tamer, K. (1987). *Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi*, Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayınları, Ankara,
- Uluişik, V. (2015). Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarının Sınıf ve Cinsiyet Değişkenlerine Göre İncelenmesi. *Uluslararası Multidisipliner Akademik Araştırmalar Dergisi*
- Yıldırım, A. (2006). *Sivas İlindeki Farklı Eğitim Düzeyindeki Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumlarının Saptanması*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Zengin, S., Hekim, M. ve Hekim, H. (2016). Ortaokul ve lise öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının cinsiyet ve öğrenim kademesi değişkenine göre incelenmesi. *Journal of Human Sciences*, 13(2), 3242-3251. doi:10.14687/jhs.v13i2.3944.